

Redacțiunea, Administrațiunea,
și Tipografia
Brașov, piața mare Nr. 30.
Scrisori nefranșate nu se
primesc. — Manuscrisuri nu se
returnează.
ABONATE se primesc la Admi-
nistrațiunea în Brașov și la ur-
mătoarele Birouri de anuluri:
în Viena: M. Dukes, Hemrich
Schickel; Rudolf Mosse, A. Oppelski
Hochfolger; Anton Oppelski, J.
Dumecor, în Budapesta: A. V.
Goldberg, Eckstein Bernau; în
București: A. J. Z. S. S. S. S.
Societate de Românie; în Ham-
burg: Karovs & Liebmann.
Prețul inserțiilor: o soră
pe săptămână pe o colină 8 cr. și
șter. timbru pentru o publi-
care. Publicări mai dese după
tarif și învoială.
Reclame pe pagină a 3-a o
săptămână 10 cr. sau 50 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LIX.

„Gazeta“ iese în mă-care zi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminică 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 franci.
Se pranză la toate oficiile
poștale din țară și din afară
și la dd. colectorii.
ABONAMENTUL PENTRU BRAȘOV
Administrațiunea, piața mare,
Târgul Inului Nr. 30; stagiu
L: pe un an 10 fl., pe șase
luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr.
Cu dusul în casă: Pe un an
12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei luni
3 fl. Un exemplar 5 cr. v. a.
sau 15 bani. Atât abonamen-
tele cât și inserțiunile sunt
a se plăti înainte.

Nr. 242.

Brașov, Sâmbătă 2 (14) Noemvrie

1896.

România în străinătate.

Sub acest titlu publică „L'In-
dependance Roumaine“ de Miercuri un
prim articol, ce conține nisece pă-
reri, pe cari aflăm de interes a-le
reda în resumat.

„Judecând după incidentele iri-
tante ale vieții noastre publice, după
disputa pasionată între partide, omul
— dize confratele nostru din Bucu-
resci — ar fi sedus a crede, că cea
mai sterilă politică se face în Ro-
mânia și că noi tot timpul ni-l pră-
dăm în lupte deșerte. Acesta însă
nu e decât numai o aparință. Po-
lemicele noastre cele mai virulente,
gustul nostru de a politisa, moș-
tenirea vechiului sânge latin, se im-
pacă perfect c'o lucrare asiduă, și
în mijlocul celor mai nebune exa-
gerațiunii ale pasiunii politice, noi
păstrăm destul sânge rece pentru a
continua, în mod metodic, progra-
mul reformelor, cari au făcut Ro-
mânia modernă.

„Eram în plină crasă ministe-
rială — continuă numita foiță — când
am inaugurat anul trecut podul de
peste Dunăre, edificiul, care mar-
chază cel mai de căpeteniă succes
în evoluțiunea noastră economică din
cei trei-deci de ani din urmă; era
în momentul, când sgomotul impre-
jurul cestiunii metropolitane a atins
maximul intensității sale, când am
procedat la punerea primei pietri fun-
damentale a portului dela Constanța“.

Străinătatea s'a datat să nu pună
prea multă greutate pe cuvintele in-
versunate, ce cad în decursul cam-
paniilor politice, în schimb însă presa
străină urmărește cu cea mai mare
atențiune evenimentele menite a mări
puterea economică a României și co-
mentariile binevoitoare, ce le face do-
vedesc simpatii foarte prețioase, de
cari se bucură Românii din regatul
vecin.

Dună-ți „Nodd. Allg. Zeitung“,
organul oficios al guvernului german,

a publicat un articol din cele mai
măgulitoare — dize „Ind. Rom.“ Etă
ce a scris foița germană:

„România s'a manifestat în tim-
„pul din urmă printr'o seriă de crea-
„țiuni grandioase în arta inginerescă,
„destinate a stabili și a facilita re-
„lațiunile între țeri și mări. Construc-
„ția unui port pe țărmul român al
„mării-Negre, este o probă frapantă
„și netăgăduită despre desvoltarea
„economică a acestei țeri, și este
„tot-odată o garanție, că munca in-
„teligentă și asiduă a poporului ro-
„mân pe calea progresului intelec-
„tual și material, va atinge tot mai
„mări ținte“.

Diarul bucurescean constată, că
asemeni considerațiunii și încuragiări
calduröse a întâmpinat România și
în pressa austriacă, francesă și en-
glesă. Cu cât mai mult încep a-ne
cunoscce cu atât mai bine aprețiază
sfortările și resursele noastre, esclamă
„Ind. Rom.“, amintind studiile ce
s'au făcut în timpul din urmă asu-
pra României, dovadă invederată a
interesului, ce tot mai mult îl ins-
piră România celor ce vin în con-
tact cu ea.

Trece apoi la lucrarea recentă
de mare valoare a d-lui G. Benger,
consulul general român dela Stutt-
gart, intitulată: „România, o țera
a viitorului“. D-l Benger — dize
„Ind. Rom.“ — un mare industriaș,
a fost surprins în decursul unei că-
lătorii de studii, ce a făcut'o în Ro-
mânia la 1892, de rapiditatea, în
unele privințe americană, cu care
țera acesta a trecut din starea de
amortelă orientală în civilizația mo-
dernă.

Ca și învățatul floromân Sir
Witthe, vechiul ministru al Angliei
la Bucuresci, d-l Benger se întreabă,
cărui cause primordiale este a-se
datori înflorirea atât de surprindē-
toare a României, rapiditatea sboru-
lui ei? E invederat, că ea se dato-
resce în primul loc stabilității poli-
tice de care țera s'a bucurat de trei-

decii de ani, adecă dela suirea pe
tron a regelui Carol, apoi capitalu-
rilor, pe cari economia germană li-a
pus la dispoziția României, și, în
fine, reformei agrare și rețelei de
drum de fier și de șosele na-
ționale. Aceste două elemente din
urmă pot fi considerate, ca stēl-
pul consolidării economice a Ro-
mâniei, a cărei regenerare eco-
nomică în adevăr nu se datază de-
cât din momentul, când locomotiva
a început a brăzda câmpiile țerii.

Făcând această constatare, „In-
dependența Română“ aprețiază în
trăsuri generale studiul d-lui Ben-
ger, pe care-l găsește din toate punc-
tele de vedere foarte instructiv. Noi
ne-am mărgănit e reda în cele de
mai sus opiniunea confrăților noștri
despre cum este privită România
în străinătate.

Certă între cumetri.

— Badeni și Bánffy —

„Nemzet“ organul oficios al gu-
vernului unguresc a publicat alaltă-
eri un articol foarte aspru și malițios
despre raporturile din Austria, ară-
tând asupra luptei inversunate, ce
guvernul austriac lasă a-se deslanțui
în cestiunea cuotei. Vorbind apoi
despre situația internă a Austriei
„Nemzet“ scrie:

Vedem, că la Nemți biruesc estre-
miștii clericali și Germanii-naționali la ale-
gerile provinciale și în Viena. Dintre Cehi,
partida Cehilor-tineri ajunge erășl la pu-
tere, mai ales, că acum și domnii feudali
li-s'au alăturat necondiționat. Tote suc-
cesele naționaliste, ce le pot mulțami gu-
vernului-Taaffe, în loc de a fi restrinse, se
sporesc. E sigur, astfel chaosul a crescut
în Austria. Se pôte, că toamai acesta va
promova soluțiunea. Dér decă acesta se
intēplă printr'o conducere consciență,
atunci întreprinderea e împreunată cu mare
rieic, fiind-o a deștepta reacțiunea și pe
naționalitățile, ca apoi să fiă restrinse între
limite, — e lucru cutezat. Că ce câștigă și
ce nu câștigă statul din acesta, nu soim

intr'adevăr, scim numai, că Austria ne în-
vață bine, că ce nu trebuie să facem și ce
nu trebuie să întrelăsăm.

„Fremdenblatt“ din Viena răspunde
în ton foarte necruțator la articolul
lui „Nemzet“, ér „Osterr. Korr.“ —
organ, care nu publică decât ceea-ce
voesce Badeni — scrie următoarele la
adresa Maghiarilor:

Oficiosul badapestan „Nemzet“ publică
un articol, în care face o critică foarte pu-
țin iubitore pentru stările austriace și pen-
tru ministerul Badeni. La articolul acesta
„Fremdenblatt“ oficiosul guvernului din
Viena răspunde foarte agitat. Nu înțele-
gem, că ce l'a îndemnat pe baroul
Bánffy, care are destul necaz cu sine in-
su-și, ca toamai acum să se id la certă cu
guvernul austriac. Ar crede omul, că cam-
pania electorală fără păreche din Ungaria,
intărirea kossuthismului și nemulțămirea na-
ționalităților nemaghiare adecă a majorității
locuitorilor din statul ungar, ar sili pe dom-
nii din Budapesta, să măture mai întâi
dinaintea ușii lor; dér se pôte, că articolul
nici nu e oficios și că avem de lucru nu-
mai c'un ou de cuc german-liberal, care a
fost aședat în cuibul lui „Nemzet“, și care
acum iese la ivelă ca părere a guvernului
unguresc. În parlament a produs mare sen-
sația atacul oficiosului ministerului ma-
ghiar contra guvernului-Badeni... În el se
consideră încercarea, că Maghiarii, deși
deocamdată numai prin articuli de diar, se
amestecă în treburile austriace. În parla-
mentul austriac era să se facă o interpelare
asupra articolului din „Nemzet“, însă la
insistențele guvernului interpelarea a fost
amănată pentru timpuri mai bune, când
guvernul austriac va respinge cu totă energia
astfel de atentate.

Bine a început'o Bánffy în în-
gâmtarea lui de mare „diplomat“ și
sfârșar politic. Dare-ar duchurile
rele ale șovinismului încornurat, ca
mergēnd buestru pe această cale să-și
asigure cât mai îngrabă vecinicul
rēf aos.

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

„Cartea neagră“.

Unde dai și unde crepă.
Prov. român.

Răspuns la „Cartea neagră“ (A „fekete könyv“),
scrisă de br. Stefan Kemény junior în 1849,
și publicată de Hentler Jozsef în numerii
121—131 din Mai 1895 ai lui „Magyarország“
din Budapesta.

De Axentie Severu.

(Urmare).

Să vedem déră, cum au venit, cum au
ajuns redactorii lui „Magyarország“ la pu-
blicarea „Cărții negre“.

Dela 1890, când a văduț lumina rēs-
punsul, ce am dat en comitetului-colonel Te-
leki Sándor, până la faimosul decret al mi-
nistriului Perozel, prin care se confiscă cele
mișore de florenți, ce contribuiseră într'un
an de zile câteva sute de Români, cari se
află în acest stat, și se interdice sub glóbă
de 100 fl. și 15 zile închisore colecta ulte-

rioră, am avut pace. Deși apostrofările de
„Hore“, „Vankui“, „vad oláh“, „būdös oláh“,
„dacoromanista“ nu încetară și se mai auđiau
aprópe și de di, noi acestea le consideram
ca niscari stropi, cari scapă din gurile ce-
lor inversunați, turburați séu aprópe tur-
bați, cari în turburarea și veninul lor nu
pot vorbi fără să stropescă pe cei din giu-
rul lor. Asemenea stare sufletescă nenatu-
rală o compătiam și ne durea inima au-
dēnd asemenea insulte, cari după una sută
și dece ani tot se mai repetesc și cari, de
nu s'ar pomeni așa des, pôte ar trăi și muri
sute de mii Români fără să scie, cine a
fost Horea, cine Ianou și ce au făcut ei, ce
însemnază „vad oláh“ și „daco-român“...
Ce să-i faci? Paserea cu ciripitul își des-
coopere cuibul, și găina cu cărăitul își tra-
déză oul.

Totă diaristica maghiară și maghia-
rónă, fără deosebire de partid, a cântat
Osana lui Perozel, înainte de a-și da sēma
de însemnătatea insultei, ce a făcut'o mi-
nistriul prin ordinul séu națiunii române,
— și vedēnd durerea, ce au exprimat toți

Românii într'un glas, ér diarele lor în mii
de glasuri a amuțit și a tăcut, ér noi am
fost aprópe induși în eróra de-a crede, că
ea nu apróbhă ordinul ministriului.

Dér ce se veđi? Vine „Kolozsvár“
dela Clușiu și într'un număr al séu declară,
că Ianou a fost „bandita-vezér“, adecă con-
ducător de bandiți; pentru aceea Înălțatul
Impérat în călătoria sa de pacificațiune, ce
a făcut'o în 1852 în Transilvania, nu a vrut
sē-l primescă în audiență, de care se in-
vredniceise chiar și cunoscutul în adevăr că-
pitan de hoți și bandiți Rozsa Sándor.

„Kolozsvár“ nu ne spune, că acesta
o face ca să legitimeze séu motiveze óre-
cum ordinul ministriului, dér noi, și cu noi
mulți alții așa au priceput și înțeleș aoea
revelațiune. Dēcă Ianou a fost conducător
de bandiți, atunci nici eu nu mă pot sub-
trage dela asemenea onóre. Dér și toți Ro-
mânii pe cari i-au condus Ianou, Balint,
Dobra, Butianu, Solomon, Bradu, Morariu,
Pinciu și Secărean, Micașiu, Vlăduț și Mol-
dovan, și pe cari aveau să-i conducă Ro-
man și Baternai, sunt bandiți; cu alte cu-

vinte, toți Românii din Transilvania au fost
„bandiți“. Ce păcat, că luptătorii pentru
libertate, adecă rebelii (sē fiu bine înțeles,
nu dize Maghiarii, pentru-că nu toți Ma-
ghiarii au fost rebeli, ci s'au găsit și atunci
ómeni, cari au nebunit, când au văduț pe
ce cale au plecat unii séu cei mai mulți ai
lor) nu au reușit să invingă și să aducă pe
Kohuth să-l încoroneze cu coróna Sf. Stefan,
sē taie, sē spândure, sē-i arunce în Tisa,
în Mureșiu, Olt și Tērnave pe toți Românii
din Transilvania, ér în locul lor sē aducă
Nemți și Șvabi, ca să le lucre moșiile și
ca atât mai curēnd să ajungă aceștia dela
Rin până la gurile Dunării, ér cei ce i-au
adus sē ajungă, precum în mare parte au
și ajuns, fără de a ne stirpi pe noi, în cea
mai mare parte a Ungariei și Transilvaniei
servitorii noilor óșpeți.

Dér să ne oprim aici. Prea m'am
abătut dela obiect și, în durerea sufletului
meu, am ajuns la aiurări.

Vorba era, că Ianou nostru a fost
declarat ca conducător de bandiți, și eu,
care l'am cunoscut în persoană, care am lu-

Nouă alianță ruso-germană.

După faimoasele descoperiri ale lui Bismarck despre o alianță de neutralitate între Rusia și Germania, care a existat până la 1890 — oade ca o bombă din senin o altă descoperire, ce-o face telegraful din Berlin.

Cu data de 11 Noemvre o depeșă sosită din capitala Germaniei spune, că în cercurile diplomației din Petersburg se vorbește cu multă insistență, că puțin înainte de acesta s'a reînnoit alianța ruso-germană refuzată la 1890 din partea Germaniei, cum a disp. Bismarck.

E de observat, că cu ocazia vizitei Țarului la Görllitz și Boroslo, soirea această se colportase și aici, însă cu observarea, că învoiala această nu este decât continuarea celei existente până la 1890.

Alianța ruso-germană reînnoită acum se îndreaptă mai ales contra politiceii engleze din Balcani și Asia orientală, Rusia făcând tot-odată promisiuni, că nu va sprijini un eventual războiu de revanșe al Franței contra Germaniei.

Se mai dice, că din cauza acestei reînnoiri a alianței dintre cele două mari imperii, cercurile guvernamentale din Berlin au privit atât de pasiv la descoperirile cancelarului de fier, și mai ales la manifestațiunile, ce i s'au făcut Țarului în Paris.

Interpelația asupra destăinuirilor lui Bismarck.

Partida centrului din parlamentul german a prezentat următoarea interpelație privitoare la destăinuirile lui Bismarck: Este cancelarul imperial în poziția de a ne da deslușire: 1) decât până la anul 1890 a existat un tratat secret între Germania și Rusia? 2) decât a existat, ce întâmplări au adus cu sine, că n'a fost reînnoit? și 3) ce influență a avut publicațiunile cele mai nouă privitoare la acest tratat asupra raporturilor Germaniei cu tripla alianță, precum și cu celelalte puteri?

Era neapărat de lipsă să se facă această interpelație, decât nu pentru alta, cel puțin pentru a-se da ocaziune guvernului german de a-se pronunța în contra părerii, ce s'a lăsat, că prin destăinuirile făcute s'ar fi sgușit legăturile dintre tripla alianță. Se și așteaptă cu siguranță, că cancelarul Hohenlohe, care precum se crede, va răspunde Lunia viitoare la interpelație, va accentua cu această ocazie în mod solemn tăria alianței triple, încrederea reciprocă între aliați și starea mulțumitoare a situațiunii generale europene. În amănuntele chestiunilor atinse de interpelație, cancelarul se va feri de a intra. Ba se dice, că guvernul va evita tot ce ar putea să provoace un conflict cu principele Bismarck. Cu toate aceste dezbateri asupra interpelației promise a fi foarte interesantă, deoarece se vor afla vorbitori, cari vor ataca și pe Bismarck, pentru

erat cu el împreună, l'am avut pe la 1861 mai multe săptămâni oșpe în casa mea; eu, care i-am cunoscut curățenia și nobleța sufletului său, l'am luat în apărare afirmând și probând, că n'a fost conducător de bandiți, ci luptător pentru susținerea Dinastiei Habsburgice, al constituțiunii ce o promulgase acea glorioasă Dinastie și pentru independența Transilvaniei, — er cum-că în adevăr pentru acestea și nu pentru Dacoromânia — cum ne acuză adversarii — ne-am luptat, probă a fost și mai sunt stindardele noastre, cari nu au fost naționale trei-culori, ci negre-galbine austriace, precum se poate convinge veri-ce neoredincios, vizitând magazinul de anticități din fortăreța Alba-Iulia, unde se află.

Odată acest adevăr istoric stabilit, am arătat, că Iancu nu numai n'a fost admis și respins dela audiență de Înălțatul Imperat, ci dimpotrivă mai de multe-ori, prin principele-gubernator Schwarzenberg și adjutantul Majestății Sale br. Grüne, provocat, ca să se prezente.

Și se vedeți minune! Adversarii noștri prin organele lor, în loc să mîrgă se vadă stindardul ce l'a purtat Filimon-ul

că a dat pe față secrete diplomatice, în care cas se așteaptă să ia cuvântul și contele Herbert Bismarck în apărarea tatălui său.

Procesul Mehadicanilor.

(Raport special al „Gaz. Trans.”)

Caransebeș, 10 Noem. 1896.

(Continuare.)

Apărătorul voescă se puă martorului o întrebare, dăr judele pretinde, că întâiu să-i spună lui întrebarea în limba maghiară și apoi să se adreseze către martor. Vădând avocatul, că în această e numai o șicanare din partea presidentului, declară și pretinde să se iee la protocol, că D sa pretinde să i-se dea dreptul garantat prin lege, de a-se adresa direct către martor, er decât lucrul acesta nu i-se conceda, va abdice de apărare. Urmarea a fost, că presidentul nu a mai disp. nimic, er avocatul s'a putut adresa de-adreptul către martor.

Urmăză ascultarea martorului Delavaux, pretor în Teregova, care a fost de față la „ospelui” Mehadicanilor. Martorul începe dela Adam și Eva, vorbește multe, cum a fost D-sa trimis în comună și ce a aflat, când a ajuns în comună. Spune, că a vădut pe mai mulți cu cöse, băte etc. Fiind provocat din partea presidiului să privească la acușaiți și să spună, care a fost atunci de față, D-l pretor își tocmescă ochilarii, și începe a privi în drépta și în stânga, și ajunge la rezultatul, că e cam scurt de vedere și nu-i pôte cunoșce pe toți. Fôrte bună a fost observarea D-lui avocat, decât și în 27 Iunie a fost scurt la vedere?

La întrebarea presidentului, că ôre a fost necesară folosirea armelor, declară martorul hotărît, că situația a fost fôrte periculoasă și folosirea armelor o necesitate. Spune, că a stat în pragul porții, când a vorbit cu poporul și că în ziua aceea au venit mai mulți ômeni după țidul de vite, a audît, că cine-va a strigat: „hai la par”, dăr nu scie cine a fost acela. Recunoșce, că a eșit afară la popor și a strigat: „Jos cu ônculile”, și că la provocarea această toți și-au luat căciulile din cap și mai multe muieri au alergat la el să-i sărute mânila. Etă un popor, care sărută mânila domnilor, și cu tôte acestea, trece de popor revoluționar.

Scheidel Sándor fost pe timpul acela scriitor la notarul, care a făcut arătarea și în urma căreia au venit gendarmii în sat. Sărac popor român, pe a cui mâni ai ajuns! Incepe a spune, cum a venit ômenii în 24 Iunie la el în cancelarie și au cerut preliminarul pentru a-se puté convinge despre suma preliminară pe sama coșerului și cum li-a arătat el, fiind-că ômenii nu se pricepeau. El a făcut arătarea încă înainte de a-se infuria poporul. Avocatul cere să se cetescă arătarea lui Scheidel. Presidentul scôte dintre acte un petec de hârtie murdără și o predă notarului. În hârtia aceea

meu în Blășiu și de-acolo prin Turda, Clușiu până la Banfyhunyad, prin Alba-Iulia, Auraria și Aburd — în loc să producă nouă probe, nouă documente, că cele ce le-am scris eu în apărarea amicului și comilitonului meu nu sunt exacte, vin cu „cartea neagră”, în care sunt înșirate o sumă de omoruri și atrocități comise de ômeni particulari și aglomerati fără conducători; și după-ce în 8 Nr. înșiră acestea tôte, fără a proba, ca acestea s'ar fi comis la ordinul meu, al lui Iancu sau cel puțin al vreunui căpitan de sub conducerea noastră, în Nr. 131 încheiă esclamând; „edig tart a fekete könyv. E nehány sor elég bizonyosság ara, hogy a magyar nemzet, a föld legtürelmesebb népe. Igen, mert máshol nem élvezhetné Axentye Szever véres tetteivel jól kiérdemelt penziónját. Máshol vagy a nép verte volna agyon, mint szokás a veszett ebet, vagy annak rendje és módja szerinti törvényes formák közt akasztaták volna fel.”

Trăescă redactorii dela „Magyarország”. Unde dai și unde crepă.

(Va urma.)

spune scriitorul, că poporul s'a revoltat și a cerut dela el preliminarul, dăr boii aceia nu au putut înțelege, ce este scris (azok a ökrök nem értették meg). Sărac Român, cine a ajuns să vă numescă boii un om cu papucii rupți. Martorul spune mai departe, că ômenii au strigat să-l dea afară pe primar, ca să-l omôre. Mai mulți dintre cei acușaiți au fost de față și au făcut larmă.

Martorul Bányai Albert, locotenent de gendarm, face istoricul celor întâmplate, veđi bine în înțelesul, că poporul a venit de acasă cu idei revoluționare, că purtarea poporului a fost atât de provocătoare, încât a fost silit să folosescă armele. Recunoșce și el, că poporul după eliberarea celor deținuți, în frunte cu Petru Șandru, a strigat: „Trăescă D-l pretor și D-l locotenent” și că muierile și lui i-au sărutat mânila. Numărul celor prezenti la ajungerea sa în comună, a fost vre-o 200; mai apoi 600-700, er când au pușcat au fost cel puțin 1000 de ômeni. Pe mai mulți i-a lovit cu sabia peste cap, pentru-că și-au ridicat mânila în contra lui în mod provocător, nu rugător. După pușcătură poporul nu s'a împrăștiat, nici a voit să ridice pe cei morți, sau să se lege ranele celor răniți, deși el le-a arătat, cum ar trebuilegați. (Ce om de inimă d-l locotenent). Are cunoștință despre stégul negru din capétul satului, despre care dice un martor, că a fost de mărimea unei batiste. Arme a vădut la popor și adevă: furoi, cöse, sape, băte. Recunoșce sau mai bine disp. afirmă pozitiv, că cei acușaiți au fost toți acolo, pentru-că alt-cum nu ar fi ajuns pe banca acușaiților. Afirmă, că în decursul pertractărilor a stat cu hârtia în mână și și-a însemnat pe cei mai mulți dintre ei, întrebând de nume, când pe unul, când pe altul.

Apărătorul: De frica poporului ai eliberat pe cei deținuți?

Locotenentul: Nu de frică, ci pentru-oa să evit vearsarea de sânge.

Apărătorul cere să se pună la protocol, că nu de frica poporului au eliberat pe cei deținuți.

Tripon Gôrgy, matrioulunt, spune, că în 25 Iunie s'a dus dela Verendin la Mehadica și a fost de față când s'a făcut Scheidel arătarea, pe care și el a cetit'o. A vădut și el tot, ce 'au vădut și ceilalți, numai arme nu a vădut la popor. Dl matrioulunt își dă și D-sa modesta părere, (szerény vélemény), că poporul s'ar fi revoltat contra domnilor, decât nu ar fi eliberat pe cei deținuți. Dl. Tripon îndrănescă prin modesta sa părere să timbreze de revoltanți pe acei ômeni, între cari D-sa trăește aproape de 2 ani și până acum nu cred să fi avut ocaziune a-se convinge, că în poporul român er fi răspândite idei revoluționare, cel puțin D-sale nu-i s'a întâmplat nici un rău. Dăr ce să-i faci, și D-l Tripon o Român!

Urmăză ascultarea gendarmilor: Goldstein Farkas, Piking Jakab, Sztrója László, Tóth István, Bacso Iános și Tóth Iános. Toți fasionéză, ca Dl locotenent, folosindu-se mult și de frazele acestuia, căci din gura fiă-cărui audiai frasa de predilectiune a D-lui locotenent: „halál fia”. Incurcându-se un gendarm, judele Kelemen îi șoptesc: „halál fia” — și tôte sunt bune. Toți spun, ce s'a întâmplat atunci, cât a fost poporul de revoltat, cum îi admonia D-l pretor și locotenentul, să se ducă în pace acasă, căci altcum nu le va merge bine, și lucru curios, că ei sciu ce a disp. pretorul și locotenentul către popor, cu tôte că Piking Jakab, Toth István, Bacso Iános și Tóth Iános nu sciu nici un cuvânt românesc.

Întrebat fiind Goldstein Farkas, cum au strigat ômenii, când au cerut pe primar să-l omôre, el răspunde: „afară cu primar”, „hai cu par”. Făcându-l președintele atent, că aici nu e vorba de omor, să corege și dice: „afară cu primaru să-l omorim”. Fiă-care din ei scie, că a fost cel puțin 1000 de ômeni, că au stat sus pe zid și în pom, că au avut arme. Fiind provocați, să privească la acușaiți și să spună, cari dintre ei au fost de față, recunoșce pe puțin și și pe aceștia cu cuvintele „nem

emlékszem jól” sau „ezhenczegett”. Întrebat fiind gendarmii: cum de au sciu spune judeului de instrucție pe toți acușaiți cu numele, spune fiă-care ceea-ce a spus și Dl locotenent, că adevă a avut hârtie în mână și au întrebat pe unul și pe altul de numele celor ce au fost pe acolo. Gendarmul Tóth István nu scie nici un cuvânt românesc și întrebat fiind de avocat, cum a disp. ômenii, când au cerut pe primar să-l omôre, el dice: „hai cu primar la par sau”. Lucru curios, că un gendarm, care nu știe nimic românesc, să fi înțeles acolo ce însemnă aceste cuvinte, să-și pôte maru cuvântul „par”.

Să ascultă martorul acușaiților Vasile Săraciu din Vălișóra. El a plecat la țară la Mehadia și ajungând în satul Mehadica, a vădut mulți ômeni adunați și stând cu el de vorbă, a înțeles, că se vorbea de omor. Ômenii au strigat: „afară cu primarul”, să-l scotem din slujbă. N'a fost vorba de omor. Toți ômenii au fost cu căciulile în mână, arme n'a vădut la nici unul dintre ei. A stat într'o depărtare de 20 de pași și astfel a putut audî, ce au strigat ômenii.

Presidentul e de părere, ca martorul ascultați astăzi, să fiă jurați acum, pentru- ca să nu fiă spese prea mari.

Procurorul se invoesce, pretinde în infățisirea marturilor cu acușaiții.

Avocatul Brediceanu, cere să se scule toți martorii și apoi să se facă confrontarea, pentru-că va fi pôte de lipsă să se infățiseze martorii unui cu altii.

Cererea d-lui apărător a fost jurișd. petru-că și între martorii de până acum au fost divergentă, așa d. e. Simeon Ramba spune că în tot timpul a stat cu țesura lângă zid și nu a vădut, ca cineva să se fi urcat pe zid, până când Bányai și gendarmii afirmă că au fost fôrte mulți pe zid.

Tribuna'lul respinge cererea D-lui apărător și așa se procede la confrontarea marturilor cu acușaiții.

Stând Bányai față în față cu cancelarul Petru Șandru, îi spune că abia la 10 zile după cele întâmplate, a venit el (locotenent) cu pretorele la casa communală și a compus lista celor vinovați și a luat în listă și astfel de ômeni, cari în ziua aceea au fost la munte. Bányai să incurcă, și nu scie, ce se mai dice, că într'adevăr au fost acușaiți și astfel de ômeni, cari nici n'au fost atunci pe acasă, ne-o dovedesc faptul, că ômenii aceia au fost la început deținuți. În modal acesta să esplică, cum au sciu gendarmii să-i spună pe acușaiți cu numele înaintea judeului de instrucție. Și pretorele se încurcă și recunoșce, că după eliberare el a disp. către Jacob Șandru și Petru Șandru, să stea acolo, petru-că sunt aleși bărbați de încredere. Recunoșce ambii, că poporul în frunte cu Petru Șandru a strigat: „Trăescă D-l pretor și Dl locotenent” și muierile li-au sărutat mânila la amândoi.

Infățisirea gendarmilor cu acușaiții a fost clasică. Acușaiții pretindeau să-le spună gendarmii românesc, dăr aceștia nu sciu. Judele Kelemen a scurtat procedura, că s'a mulțumit cu declararea dată în limba maghiară: „ez is ott volt”. Un gendarm spune lui Teodor Fetescu: „tu disp. că fu cătană în Bosnia”. Bătrânul îi răspunde: „ce Bosnia, când am fost eu cătană, tu nici n'ai fost pe lume”.

Apărătorul Brediceanu cere, ca pretorele și gendarmii să nu fiă admiși la jurământ, pentru că sub conducerea lor s'au petrecut cele întâmplate. Tribunalul respingându-se, decide, ca toți martorii să fi admiși la jurământ, și astfel depun toți martorii ascultați jurământul. Ședința se va continua mâne la 11 Noemvre st. u. la 9 ôre.

Raportor.

Telegrame part. a „Gaz. Trans.”)

Caransebeș, 12 Noemvre. Pertractarea în procesul Mehadicanilor

*) Sosită aseră târziu după încheierea foii. — Red.

la fimit ađi. Dintre acușai 3 sunt
la câte 2 ani închisore, 6 la
la 1 an, 1 la 6 luni, 1 la 3 luni și
achitați.

SCRIRILE ȚILEI.

— 1 (13) Noemvre.

Prima ședință a parlamentului un-
va se țină în 25 l. c. Cu ocazia acēsta
va soi, când va desohide monarchul
prin mesagiu de tron.

— 0 —

Cat costă pacea europēnă? Statele
propone sustin ađi cam $4\frac{1}{2}$ milioane ostași
arme, dintre cari 3.200.000 pe uscat
restul pe mare. În cifra acēsta nu sunt
grinși honveđii, reservele și alte trupe
menene. Cheltueile pentru materialul de
munică și construcțiunii costă peste 24
miliarde florini, afară de acēsta $\frac{2}{3}$ părți
interesele datorilor de stat se folosesc
pentru scopuri militare. Suma datorii-
statelor europene face 114,178 miliarde,
dără la cele 24 miliarde pentru armate
se adauge și 3 miliarde venite anuale
apă suma datoriiilor. Acesta este prețul cu
care Europa cumpără an de an pacea.

— 0 —

Reformele în Turcia. O telegramă
Constantinopol asigură, că autorități-
provinciale li-s'a dat ordin să începă
executarea reformelor promise de Sultan.

— 0 —

În interesul voluntarilor căduți la
armen. Până acum numai acei voluntari
trebuie să facă examenul de oficer, cari au
fost anii prim cu succes bun, și cari au
servit anul al doilea, pe lângă purtare
morală bună. Ministrul de resbel însă, a
făcut acum o ordinațiune nouă, prin care
se știe, că și acei voluntari se pot presenta
la examenul de oficer, cari la finea anului
prim de serviciu au căduț, dăr pentru anul
al doilea au fost concediați. Este de în-
credințat, că prin acēsta ordinațiune volun-
tari din anul al doilea nu sunt obligați
să se presenta la examen, ci numai dără

— 0 —

Outremur. Din Fiume se depeșeză,
că Marți pe la 6 ore dimineața s'a simțit
un outremur urmat de un tunet sub-
terran. Pagube său nenorociri nu s'au în-
apropiat.

— 0 —

Parnell trăesece. Cei mai mulți dintre
mândri sunt de credință, că „regele fără
coronă” Parnell încă și astăzi ar mai trăi,
și că de present s'ar afla în orașul Unio
din America, unde își petrece ȝilele retras
și așteptă numai momentul binevenit, ca
să se reintoracă érași în Irlanda să-și ridice
din nou flamura sa. „Sunday Times” scrie,
că un editor din Londra voind să scrie
biografia lui Charles Stewart Parnell ceru
de la un profesor de istorie dela universi-
tatea din Dublin cu numele Haddon unele
date biografice de ale lui Parnell. Profe-
sorul însă nu i-a satisfăcut cererii, ȝicând
căre altele, că Parnell fără îndoială încă
trăiese și astfel nu i-se pôte publica bio-
grafia.

— 0 —

Baratieri = Barater. Sôrtea nemi-
lăstă încă și acum tot mai persecută pe
generalul italian Baratieri, care a fost în-
vins la Adua. Nu de mult își frânse un
picior, din care cauză nu s'a putut scula
din pat mai multe luni. Acum însă, o
făcă italiană aduce scierea, că curtea de
comptori din Roma i-a refuzat plățirea
pensiunii, deore-ce, după cum arată docu-
mentele înaintate, pe el nu-l chiamă Bara-
tieri, ci Barater.

— 0 —

1. Un mijloc de casă ieftin. Pentru regularea
și conservarea unei mistuirii bune se recomandă
candecutele prafuri Seidlitz ale lui Moll. Cutii ori-
ginale 1 fl. bucata. Se pôte căpăta ȝilnic prin
pută de cătră farmacistul A. Moll, liferentul
cari din Viena Tuchlauben 9. În farmaciile din
provincie să se cără preparatul lui Moll provăduț
cu marca de contravenție.

Dela comună.

În ședința de Miercuri 11 Noemvre
a. c., care a fost presidată de primarul, se
cetesce mai întâi tabloul venitelor accise-
lor orășenesci și de stat pe luna Septemvre.
Cele dintăi fac 6536 fl. 62 cr. (cu 603 fl.
mai mult, decât a fost preliminar), ér acci-
sele de stat fac 20,005 fl. (cu 1338 fl. mai
mult, decât a fost prevăduț în paușal).

Primarul comunica o înșințare din
partea țspanului, după care hotărira comu-
nității de-a cheltui 2000 fl. pentru ser-
barea inaugurării monumentului milenar, a
fost întărită de ministru de interne, însă cu
observarea, că el pentru persôna sa nu pre-
tinde nimic din acēsta sumă. (Observarea
acēsta a ministrului a fost provocată de
discușiunile din comună asupra acelor chel-
tueli orbe și a nemulțămirei, ce o vor pro-
duce).

Președintele răspunde apoi la o inter-
pelăția a advocatului. Pușcariu privitoare
la canalul din dărătul măcelării. Comunitatea,
ȝice el, a decis în Decemvre 1885, ca să
amâne repararea canalului din dărătul mă-
celării, până ce se va sêvărși canalizarea
generală; n'a fost deci privilegiu de a inter-
veni. Pușcariu deciară, că nu e mulțumit
cu răspunsul, care însă se ia la cunoștință
de majoritate.

Dr. Lurtz interpelăză: 1) dără s'a fă-
cut ceva pentru crearea unui nou statut
privitor la taxele de apă, deore-ce statutul
provizor are să dureze numai până la sfir-
șitul anului. 2) Cum stă cu protocolul de
evidență asupra hotăririlor comunității? 3)
Ce s'a făcut pentru o esaminare spe-
cială a apeductului, deore-ce cu anul acesta
se sfirșesce timpul de garanție al societății,
care l'a construit.

La punctul 1 răspunde primarul, că
în curând va presenta comunității noul
operat de statute pentru taxele de apă.
La p. 2, că protocolul de evidență se pörta;
la p. 3, că în ședința viitoare va presenta
raportul experților asupra apeductului.

Urmăză ordinea ȝilei. La p. 1 pro-
punerea pentru încuviințarea unui credit
suplementar de 1000 fl. pentru titlul: chel-
tueli neprevăduțe. După ce propunerea fă-
cută de Dr. Lurtz, ca cheltueile necesare
să se voteze numai din cas în cas și nu
așa cu toptanul, a fost combătută de ra-
portor, s'a primit acest credit suplementar.
S'a încuviințat apoi pensiunile văduvelor
W. Riemer (asesor la oficiul orfanal) și I.
K. Kinn (funcționar la oficiul de aman-
tate). Se nasce o discușiune lungă la p. 4.
asupra cererii de pensionare a senatorului
E. Hintz. Cererea și-o basază pe un ates-
tat al fisicului, după care i-s'a slăbit ve-
derea, așa că nu mai pôte să-și conducă
oficiul cum trebuie. Advocatul Dr. Lurtz nu
este contra propunerii de a fi pensionat
E. Hintz, dăr face unele observări, cari
produc mare nemulțămire și iritație în ta-
băra majorității. Între altele Lurtz se miră
cum de tocmai acum după-ce a fost ales
deputat dietal consilierul magistratului
Hintz își cere pensionarea vremeliuică etc.
Primarul impută d-lui Lurtz, că vrea să
suspiționeze, că magistratul ar fi aran-
țat toate aceste pe sub mână cu petentul Hintz.
Dr. Lurtz protestăză contra acestei impu-
tări. În cele din urmă se primesce pensio-
narea senatorului Hintz cu 1292 fl. anual.
A mai decis adunarea a face un recurs
contra sentinței în afacerea disciplinară a
impiegatului forestier Riess.

În fine s'a născut o viuă discușiune asu-
pra punctului 5, propunere pentru asigu-
rarea în cărțile funduare a drepturilor ce-
date statului privitor la monumentul mila-
nar de pe Têmpe. Adecă guvernul pre-
tinde ca comuna Brașov să predea în pro-
prietatea statului locul, pe care este așe-
dat monumentul, precum și drumurile și
cărările, ce duc în vârful Têmpei. Și acēsta
pretensiune se face cu tôte că acel monu-
ment a fost predat în păstrarea orașului.
Cine să-l supravegheze dăr, orașul ori sta-
tul? Primăria a propus să se încuviințeze
cererea din partea statului. După o discu-
șiune mai lungă, în care a vorbit Dr.
Lurtz, presbiterul Hubbes, Dr. Flechten-
macher și directorul Bologna în contra pro-

punerii primării, ér deputatul Schnell, pro-
curorul comitatens Reich și Dr. Otroban
pentru propunere s'a decis cu 29 contra
28 voturi, ca locul și drumurile să fiă ce-
date statului. S'a mai primit un amenda-
ment, după care să fiă păstrat dreptul de
folosire al orașului în ce privese drumu-
rile pe Têmpe. Interesant e, că la votarea
acēsta a fost egalitate de voturi, 28 con-
tra 28 și numai prin dirimarea președin-
telui, propunerea primării a putut avê ma-
joritate.

După acēsta ședința s'a încheiat.

Dela adunarea catolicilor ardeleni.

Mercuri, în 11 Nov. n., după cum am
amintit deja, s'a întrunit la Clușiu adu-
narea generală a Staturilor romano-cato-
lice din Ardeal, sub presidiul episcopului
Francisc Lönhart din Alba-Iulia. Au fost
invitați la adunare 64 membri din cler și
138 mireni, va să ȝică cu total 202. S'au
presentat însă numai 89; între aceștia 33
sunt preoți, ér 56 mireni.

Din raportul consiliului de direcțiune,
despre care am făcut amintire și în pri-
mul nostru articol de ieri, avem de remar-
cat următoarele:

La ordinațiunea ministerială dela 20
Aprilie a. c. prin care se cerea *conserierea
venitelor bisericesti pentru cauza congruei*, con-
siliul de direcțiune, în înțelegere cu epis-
copul, a răspuns, că „Staturile romano-cat.
din Ardeal, pe baza drepturilor lor auto-
nome, rômân strins pe lângă hotărira,
(care hotărira s'a adus și la cunoștința co-
misiiei pentru congrua), de-a regula ces-
țiunea salarisărei preoților din diecesa
episcopescă a Ardealului în mod autonom,
separat și independent de celelalte die-
cese episcopesci”. Deore-ce însă conserie-
rea venitelor, fără considerare la regularea
congruei, e de neapărută necesitate și pen-
tru scopurile diecesei, episcopul a dispus
totuși să se facă conserierea în sensul dor-
rit de ministru.

S'a hotărât apoi, ca printr'o petițiă
cătră monarch se să ceră înființarea auto-
nomiei rom. cat.

În privința *subvenționării gimnasiilor
dela stat*, consiliul de direcțiune a fost în-
șințat din partea ministrului instrucțiunii
publice, că până când subvenționarea se
va putê regula în mod permanent prin
lege, el de-oacandată pentru anul 1896
acordă următoarele subvențiuni provisorii:
pentru gimnasiul sup. rom-cat. din Bra-
șov 7000 fl., pentru cel din Csik-Somlyo
4000 fl., pentru cel din Alba-Iulia 8000 fl.,
pentru cel din Odorheiul sêcuiesc 6000 fl.
și pentru cel din Clușiu 2000 fl. Pe lângă
acestea gimnasiului sup. din Brașov alte
5000 fl. și celui din Alba-Iulia 6000 fl. ca
a treia rată a ajutorului dat acestor gim-
nasii ca ajutor pentru clădiri.

Consiliul de direcțiune a cerut să se
dea o asemenea subvențiă și gimnasiului
din Tergu-Mureșului.

Am reprodus aceste date pentru ca
să se vadă, cum sciu domniilor să-și asi-
gure pielea și să se căpătuiască unii pe alții.

Din Bucovina.

Despre portul preoțesc.

(Urmare).

În N-rul 72 se ȝice, că preotul este
necesitat a merge pe la ierमारóce (bêl-
ciuri) spre a cumpêra și vinde vitele și
mai ales cei dela munți, și sunt necesitați
de a-le vinde sub preț, spre-a nu anđi cu-
vințe prôte la adresa stării preoțesci.
Preotul cumpêra cele necesare pentru gos-
podăria și, fiind ținut de om avut, îi cer
pentru tôte scump. Și apoi hainele preo-
țesci te frig vara, ca cu foc, pulberea le
face sure, ér plôia și noroiul te face să
nmbli prin orașele dela țără prin gospo-
dării până în glesne și evreii, vėduț pe
un preot cu reverenda și paltonul fioșcăt
până 'n brău ȝic: „chic, chic, a galăch!”
Preoții altor confesiuni în tôte lumea și la
noi apar în public numai în haine civile,
pe când ai noștri sunt ținuti de ierarchiea
lor să se pörte vecinic, chiar la lucrul
câmpului, în hainele oficiale, și cât de su-

părăcios este a vedê un preot în reve-
rendă, șeđend în vârful carului încărcat cu
snoși, său cu lemne.

Cu 20—50 ani în urmă preoțimea
bucovinēnă dela baltă și munte ținea vite
multe, era avisată la prășila de vite. Ađi
s'au schimbat referințele: servitorii scumpi
și rēi, tolócele, imășurile s'au arat și chiar
la munte nu se mai prăsesc vite multe, si
câte sunt, sunt de soișt prost. Dăr atât
atuncia, cât și acuma, dără are vre-un
preot vite, le duc la ierमारócele din Siret
și Cernăuți. Aceste sunt cele mai vestite
în tôte țera, dăr încă nici un preot nu se
pôte plânge c'ar fi vėndut vita sub preț
din cauză, că-i preot și s'a temut ca tag-
ma preoțescă să nu sufere, dără va vinde
o vită. Ba evreul vine cu căciula în mână
de-o prăjină, ghemuindu-se și oferindu-se
a vinde cât mai bine. I-o vinde, căci 'i-s'a
promis un bacșiș bun și, când nu 'i-se dă
ce 'i-s'a promis, atunci se înțeleg, că
evreul ȝiambaș își schimbă pozițiunea și
din *devot* cum se arată îi spune cuvinte
prôte, cari însă se referă la caracterul
respectivului și nu la adresa stării. Ce
are starea, când cei din ea sunt mărșavi?
Deci nu haina este de vină, ci acel ce o
pörta.

Preotul cumpêra pentru gospodăria.
Da! el vine spre acest scop la prima fiă-
cării luni și-și ridică și salariul. În deco-
mun se înțelnesce cu unul său altul, se
pune la un păhar de cinste, ca să-și mai
uite amarul vieții și comerciantul are să-
i deê marfa de băcăniă și brașoveniă după
țidula ce-i dă preotul. El cumpenesce și
calculăză după plac și apoi la două său
trei luni află preotul, că cafêua, zaharul
etc. erau mai eftine de cum i-a calculat
comerciantul. Cine-i vina, că nu ea la cum-
pêrat și socotit? Este adevărat, că comer-
ciantii cer două prețuri dela preoți pen-
tru articuli de modă, galanteria și stoffe.
Ei o fac acēsta pentru-că sciu, că preoții
noștri sunt scumpi la țărête și eftini la
făină și boleso de grandomoniă, arătându-se
galantomi.

Se mai întâmplă apoi, că preoții în-
têlnindu-se cu unul său altul rômân până
a doua ȝi, și-apoi vin preotesele și-i duc
acasă. Ba au început preotesele astor fel
de preoți a veni singure la prima luni la
oraș și cumpêra ele, fără însă de-a plăti
mai scump. Acēsta o fac ele din curtuosiă
față cu bărbății lor, ca nu cum-va să-
i apuce plôia prin orașe și, fiind că s'au în-
têlnit cu *zăbava*, frământă cel noroiu cu
reverenda și rêsă, pentru-că nu vėd dru-
mul — atunci se înglodă până 'n urechi
și-i fôrte posibil, ca evreii să strige: „chic,
chic, a galăch!” — Căci de n'ar fi așa,
atunci s'ar îngloda și preoții cei ce locuesc
în orașe, dăr aceștia nu se plâng c'ar fi
orașele din Bucovina mai glodose decât
satele.

(Va urma.)

Mulțămită publică.

D-l profesor George Chelariu din
Brașov a trimis la adresa Societății dôm-
nelor rômâne din Bucovina suma de două-
zeci și cinci florini v. a. încassată prin vên-
darea couponurilor din cârticica de „cără-
miđi” încredințată Domniei Sale. Persô-
nele, cari au binvoit a contribui sunt
D-nii: Dr. E. Mețian 2 fl., Dr. D. Pop
2 fl., I. Muntean 2 fl., G. Șerban 2 fl., A.
Vlaicu 2 fl., N. Ciurou 2 fl., A. Bârsan
1 fl., D. Făgărășan 1 fl., I. Socaciu 1 fl.,
I. Panțu 1 fl., Dr. I. Blaga 1 fl., G. Ză-
nescu 1 fl., G. Birea 1 fl., St. Mihailovici
1 fl., A. Moldovan 1 fl., N. N. 50 cr., G.
Chelariu 2 fl. 50 cr.

Exprim în numele Societății dômne-
lor rômâne din Bucovina atât on. domn
profesor G. Chelariu, cât și on. domn
contribuenți cea mai viuă mulțămită.

Cernăuți, 27 Oct. 1896.

Elena Eus. Popovici,
cassiera societății dômnelor
rômâne din Bucovina.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.

Redactor responsabil: Gregoriu Maior.

Cursul la bursa din Viena.

Din 12 Noembrie 1896.

Table with exchange rates for various commodities like gold, silver, and currencies from Vienna.

Table with exchange rates for various commodities like paper, silver, and currencies from Vienna.

Cursul pietei Braşov.

Din 13 Noembrie 1896.

Table with exchange rates for various commodities like banknotes and silver from Braşov.

Table with exchange rates for various commodities like gold, rubles, and currencies from Braşov.

Marea Descoperire a Veacului

ELIXIRUL GODINEAU este singurul leac (fără nici o primejdie) în contra Neputinței. Vindecarea anemiilor, a Sleiștilor, etc. INTINERIREA ȘI PRELUNGIREA VIETEI

Administrația ELIXIRULUI GODINEAU la PARIS, 7, r. Saint-Lazare. BROȘURĂ GRATUITĂ TRIMEȘĂ FRANCO DUPĂ CERERE

Se găsește ELIXIRUL GODINEAU și la BUCUREȘTI, la Iile ZAMFIRESCU, droghist; la JAȘI, la D.D. Frați KONTA, farmacia.

la Galați: STALSKI, farmacist; la Ploiești: la D-nii I. & T. CHRISTESCU, droghiști; la Roman: la D-nul D. J. WERNER, farmacist; la Tulcea, farmacia la „MINERVA.”

AVIS!

Prenumeratiunile la Gazeta Transilvaniei se pot face și reînnoiri și când dela 1-ma și 15 a fiecărei luni.

Domnii abonați să binevoiască a arăta în deosebi, când voiesc ca expedarea să li-se facă după stilul nou.

Domnii, ce se abonează din nou, să binevoiască a scrie adresa amurit și să arate și posta ultimă. Administraț. „Gaz. Trans.”

Mersul trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Oct. 1896.

Budapesta - Predeal

Large table showing train schedules between Budapest and Predeal, including departure and arrival times for various train types.

Cucerdea - Oșorhei - Regh.-săsesc.

Table showing train schedules between Cucerdea, Oșorhei, and Regh.-săsesc.

Ghiriș - Turda

Table showing train schedules between Ghiriș and Turda.

Copșa-mică - Sibiu - Avrig - Făgăraș

Table showing train schedules between Copșa-mică, Sibiu, Avrig, and Făgăraș.

Simeria (Piski) - Hunedóra

Table showing train schedules between Simeria (Piski) and Hunedóra.

Braşov - Zărnești

Table showing train schedules between Braşov and Zărnești.

Mureș-Ludoș - Bistrița

Table showing train schedules between Mureș-Ludoș and Bistrița.

Arad - Timișoara

Table showing train schedules between Arad and Timișoara.

Sibiu - Cisnădie. Sighișoara - Odorhei-săc.

Table showing train schedules between Sibiu, Cisnădie, Sighișoara, and Odorhei-săc.

Notă: Orele însemnate în stânga stațiilor sunt a se citi de sus în jos, cele însemnate în dreapta de jos în sus. - Numerii încadrați cu linii înseamnă orele de noapte.